

енергетичної безпеки України і зниження антропогенного впливу енергетики на довкілля.

Отже, узагальнення світового досвіду державного регулювання розвитку альтернативної енергетики, особливо досвіду тих країн, що досягли найкращих результатів, дозволило виявити раціональні підходи, механізми та інструменти для використання в українській державноуправлінській практиці стимулювання розвитку альтернативної енергетики. Світова практика свідчить, що держава є основним ініціатором розвитку альтернативної енергетики, яка, з одного боку, встановлює правила функціонування альтернативної енергетики, а з іншого – забезпечує необхідну правову та ресурсну підтримку, включаючи фінансування та пільгове оподаткування. Саме державна підтримка розвитку альтернативної енергетики в Україні має стати одним з основних чинників подолання економічної кризи, що й буде предметом подальших наукових досліджень.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ РАДІОЧАСТОТНОГО РЕСУРСУ

Я. В. ЧЕРКАС, студ. гр. М ГРС 2018-1

*Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова, м. Харків*

До недавнього часу законодавством України в розрізі природоресурсного права не визнавалося існування такого поняття, як радіочастотний ресурс. Довгий час серед науковців тривала полеміка щодо віднесення даного ресурсу до природних та його фізичної природи. Це питання було вирішено з появою Закону України «Про радіочастотний ресурс України», що набув діючої сили від 1 червня 2000 р. Отже, з цього часу радіочастотний ресурс визначається як природний, та крім цього – об'єктом права власності української нації. Через це постає важливе питання щодо освіченості народу в даній галузі нематеріальних ресурсів.

Згідно зі ст. 1 Закону, радіочастотний ресурс – це певна частина радіочастотного спектру, що є придатною для передачі та/або прийому електромагнітної енергії.

Функції управління виконує відповідальний державний орган – Міністерство транспорту та зв'язку України, та його підрозділ – Державна інспекція електрозв'язку України. В цілому, радіочастотний ресурс є доволі широким поняттям у розрізі правового регулювання, тому він регулюється й іншими державними інститутами, як Нац. рада України з питань телебачення і радіомовлення. Повноваження щодо регулювання зазначеною радою передбачені законами України «Про телебачення і радіомовлення» та «Про телекомунікації».

Для сучасного та безперебійного функціонування радіочастотного ресурсу на території України необхідним є розробка та модернізація умов використання радіочастот. Зараз робота з даним ресурсом та його розподіл

регламентується Національною таблицею розподілу смуг радіочастот України, що була затверджена від 12 жовтня 1995 року.

Особливістю функціонуючої системи правового регулювання передбачений спеціальний режим використання радіочастотного ресурсу. Згідно з ним, майже всі пристрої та обладнання для випромінювання електромагнітних хвиль повинні отримувати дозволи на використання. Діяльність з випромінювання радіочастот, що не потребує наявності таких дозволів, може здійснюватися в порядку, зазначеному в наказі Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 21 вересня 2000 р. Таке використання ресурсу вважається загальним.

Таким чином, проаналізована ситуація щодо правового регулювання радіочастотного ресурсу показує, що система контролю та використання цього ресурсу є досить застарілою та потребує певних дій, направлених на модернізацію та розвиток законодавства в цій сфері діяльності.

Крім цього, оновлення потребує й система сплати збору, що стягується за здійснення діяльності з передачі певного діапазону радіочастот. Модернізація положень цього пункту є важливою з тієї ж точки зору, що й попередні. Адже, ставки щомісячних зборів за використання радіочастотного ресурсу України були затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 31 січня 2001 року. Положення в цій постанові є також певним чином застарілими, на що зверталася увага в багатьох наукових працях. Ця рекомендація є також актуальною для форми податкової декларації про збір за спеціальне використання радіочастотного ресурсу України.

Серед моментів, що сприятливо впливають на розвиток правового регулювання даного сегмента, можна виділити лише щорічне уточнення механізму справляння збору за спеціальне використання радіочастотного ресурсу, що відбувається в рамках законів про державний бюджет на відповідний рік.

Але, нажаль, практичне використання зазначеного ресурсу показує, що одного лише уточнення механізму стягнення збору недостатньо для повної реформації та осучаснення системи правового регулювання сфери радіочастотного ресурсу. Необхідним є повний перегляд старих законів, та налаштування їх під сучасні реалії сьогодення.

Література:

1. Про радіочастотний ресурс України: Закон України від 06.11.1991 № 1798-XII // *Відомості Верховної Ради України*. – 1992. – № 6. – Ст. 56.
2. Про телекомунікації: Закон України від 18.11.2003 № 1280 // *Відомості Верховної Ради України*. – 2004. – № 12. – Ст. 155.
3. Про телебачення і радіомовлення: Закон України від 21.12.1993 № 3759-XII // *Відомості Верховної Ради України*. – 1994. – № 10. – Ст. 43.
4. Про Положення про Міністерство транспорту та зв'язку України Указ Президента України: Положення від 27.08.2004 № 1009/2004 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1009/2004>

5. Положення про Державну інспекцію електрозв'язку України, затверджене наказом Державного комітету зв'язку та інформатизації України від 13 лютого 2001 р. № 15 // Офіційний вісник України. – 2001. – № 15. – С. 248.

6. Природноресурсове право України : навч. посібник / [за ред. І. І. Каракаша]. – Київ : Істина, 2005. – С. 5–41.

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Я. В. ЧЕРКАС, студ. гр. М ГРС 2018-1

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова, м. Харків

Досліджуючи питання енергозабезпеченості України, експертами було виявлено, що наша держава має великий ресурсний потенціал в даному сегменті. Проте, вона досить не може забезпечити собі енергетичну незалежність, частково використовуючи імпортні ресурси для виробництва енергії. Для зменшення економічного впливу на Україну ззовні було прийняте рішення щодо впровадження новітніх технологій, що б заощаджували використання енергетичних ресурсів.

Першим кроком назустріч енергетичним інноваціям став Закон України «Про енергозбереження» (від 01 липня 1994р.). Цей нормативно-правовий акт регламентував забезпечення енергетичної стабільності шляхом використання поновлюваних та альтернативних джерел. Таким чином, будь-які відносини щодо використання зазначених природних ресурсів вперше стали предметом правового регулювання.

Для регулювання та упорядкування всіх джерел енергії та їх використання був сформований правовий інститут альтернативних джерел енергії, що регулюється та функціонує на засадах правових норм. До даного підрозділу законодавства належать також закони України «Про електроенергетику», «Про альтернативні види рідкого та газового палива» та «Про альтернативні джерела енергії». Отже, завдяки переліченим нормативно-правовим актам, проблематика використання таких джерел енергії перейшла від дискусійної до законодавчої площини.

Такі альтернативні джерела енергії, як сила вітру, сонячна радіація, морські хвилі та інші завжди реалізувалися на правах загального використання. Навіть у часи максимальної монополізації неможливо було проголосити своє право власності на данні природні ресурси. Справа в тому, що енергетичні джерела не виступають об'єктами індивідуального визначення, отже вони не об'єктами права власності.

До моменту прийняття Закону «Про альтернативні джерела енергії» регламентація щодо використання джерел альтернативної енергії була відсутня. Але завдяки даному нормативно-правовому акту почалося впровадження контрольованого правового регулювання таких джерел та їх